

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV006-24

Banja Luka, 28.03.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	11
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	16
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	16
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	17
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	18
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	19
	6.3. Vanbilansna evidencija	19
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	19
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 02; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2023. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2.1. i 6.1.2.2. ovog Izvještaja:

Rashodi obračunskog karaktera više su iskazani u ukupnom iznosu od 5.759.824 KM, a manje su iskazani rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 1.086.550 KM, rashodi po osnovu zakupa u iznosu od 56.043 KM, po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga u iznosu od 2.287.993 KM, za režijski materijal u iznosu od 588.424 KM, za tekuće održavanje u iznosu od 1.164.841 KM, po osnovu putovanja i smještaja u iznosu od 399.402 KM, ostali neklasifikovani rashodi u iznosu od 176.019 KM i po osnovu zateznih kamata u iznosu od 552 KM. Navedeni rashodi nisu iskazani u skladu sa članom 90. i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike jer isti predstavljaju tekuće rashode koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava i ne predstavljaju rashode obračunskog karaktera.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.3. ovog Izvještaja:

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata su iskazani manje za iznos od 467.470 KM, jer izvršena ulaganja u izgradnju i opremanje Internata zgrade policijske akademije u iznosu od 90.983 KM i izgradnju objekta za potrebe Policijske uprave Istočno Sarajevo u iznosu od 376.487 KM, nisu iskazani na izdacima za nefinansijsku imovinu, što nije u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 28.03.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske za 2023. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je u 2023. godini radi povećanog obima posla angažovalo izvršioce u periodu dužem od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Za nabavke usluga održavanja i servisiranja službenih motornih vozila provedeno je osam konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda i jedan direktni sporazum u ukupnoj vrijednosti od 182.000 KM, a za pranje službenih motornih vozila četiri direktna sporazuma ukupne vrijednosti od 12.100 KM, čime je izvršeno dijeljene postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 14. i 15. stav (7) i 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, ministar je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od

značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.

Banja Luka, 28.03.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) u okviru rashoda obračunskog karaktera evidentiraju rashodi koji ne zahtijevaju odliv gotovine shodno članu 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 2) izdaci za nefinansijsku imovinu evidentiraju u momentu nastanka obaveze za izdatke u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- 1) prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima,
- 2) evidentiranje naplate potraživanja po osnovu izdatih putnih isprava u roku kraćem od propisanog vrši na osnovu mjesečnog izvještaja o uplatama na račune javnih prihoda Republike Srpske, shodno Odgovoru Ministarstva finansija Republike Srpske,
- 3) izbor postupaka javne nabavke za usluge održavanja, servisiranja i pranja službenih vozila vrši shodno članu 14., 15. stav (7) i 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama,
- 4) na pomoći zaposlenim zbog bolesti člana uže porodice vrši obračun poreza i doprinosa shodno članu 3. i 11. Zakona o porezu na dohodak i članu 3. i 22. Zakona o doprinosima.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta za 2023. godinu i Odluke o usvajanju budžeta i rebalansa budžeta za 2023. godinu,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o radu, član 204-207,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima, član 3., 6., 10., 22. i 24.,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I - IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26.,
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju, član 34.,
- Pravilnik o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike,
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave,
- Pravilnik o uspostavljanju i radu komisije za nabavke,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske,
- Odluka o utvrđivanju cijene rada,
- Odluka o najnižoj plati u Republici Srpskoj za 2023. godinu,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Odgovor Ministarstva finansija Republike Srpske u vezi evidentiranja putnih isprava u roku kraćem od propisanog.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo), osnovano je u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 115/18) i vrši upravne i druge stručne poslove u skladu sa članom 20. navedenog zakona.

Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 57/16, 110/16, 58/19, 82/19, 18/22 i 55/23) uređeni su nadležnost, djelokrug, osnovi organizacije i rukovođenja u Ministarstvu, policijski i drugi unutrašnji poslovi, osnovni principi primjene policijskih ovlašćenja, dužnosti i prava, radni uslovi i prava iz radnog odnosa, disciplinska i materijalna odgovornost, obrada ličnih podataka i zaštita tajnosti podataka, policijska i stručna obuka, kontrola i javnost rada Ministarstva i druga pitanja.

Finansijsko poslovanje Ministarstva obavlja se preko Jedinstvenog računa trezora putem direktne konekcije, a glavna knjiga se u potpunosti vodi u sastavu Glavne knjige trezora Republike Srpske (u daljem tekstu: GKT) na fondu 01 (opšti fond), fondu 02 (fond prihoda po posebnim propisima) i fondu 03 (fond grantova).

Prema članu 3. Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 112/22 i 99/23), Ministarstvo može u iznosu od 100% (fond 02 – Fond prihoda po posebnim propisima) koristiti sredstva od prodaje naoružanja i stalne imovine, u skladu sa internim planom i programom, kao i sredstva od uplata naknada vozača za predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Materijalno-finansijsko poslovanje Ministarstva se obavlja na nivou centrale u Banjoj Luci, a operativni poslovi podijeljeni su po policijskim upravama.

Ministarstvo je u skladu sa članom 20. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14) dostavilo Primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji koje nemaju suštinski uticaj na nalaze, preporuke i dato mišljenje. Uz konačan izvještaj dostavljen je i odgovor na dostavljene primjedbe.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Ministarstva za 2022. godinu pri čemu su date dvije preporuke za usklađenost.

Ministarstvo je dostavilo Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske, odgovor u kojem iznosi radnje koje su preduzete radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj: RV006-23 od 20.03.2023. godine, u roku od 60 dana od datuma dostavljanja izvještaja, kako je to propisano članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Revizijskim ispitivanjem je utvrđeno da su provedene preporuke date u revizijskom izvještaju za 2022. godinu.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu sistematizovano je 2.486 radnih mjesta sa 7.694 izvršioca (6.205 izvršilaca sa statusom policijskog službenika, 1.022 izvršioca sa statusom državnog službenika i 467 izvršilaca sa statusom namještenika).

Na dan 31.12.2023. godine u Ministarstvu je bilo zaposleno 7.286 izvršilaca od kojih su 5.501 policijski službenici, 1.047 državni službenici (na neodređeno vrijeme bilo je zaposleno 982 i na određeno 65 službenika), 472 namještenika (na neodređeno vrijeme zaposleno 442 i na određeno 30 namještenika), jedan funkcioner (imenovano lice - ministar) i 265 pripravnici.

Radni staž priznat prilikom obračuna plata za najmanje pet zaposlenih nije usaglašen sa radnim stažom iz kadrovske evidencije Ministarstva. U pisanom obrazloženju za potrebe revizije navedeno je da su navedeni zaposleni primljeni iz drugih institucija u kojima su kreirani podaci o radnom stažu za obračun plata u COP-u i da Ministarstvo nema ovlaštenje da izvrši izmjenju prethodno unesenih podataka, jer se isti samo preuzimaju. U toku revizije, Ministarstvo je uputilo zahtjev Ministarstvu finansija Republike Srpske da izvrši izmjenju navedenih evidencija i shodno tome nije data preporuka.

Staž osiguranja u uvećanom trajanju policijskim službenicima u Ministarstvu ne utvrđuje se na osnovu rješenja Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske kako je propisano članom 34. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 134/11, 82/13, 96/13, 103/15, 111/21, 15/22, 132/22 i 43/23). Navedenim zakonom je propisano da radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem rješenjem utvrđuje nadležni ministar na prijedlog komisije, a na osnovu Analize i mišljenja o ispunjenosti uslova. U 2024. godini Ministarstvo je pokrenulo proceduru utvrđivanja radnih mjesta na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju, te za isto nije data preporuka u ovom Izvještaju.

Ministarstvo je u toku 2023. godine zbog povećanog obima posla angažovalo najmanje četiri izvršioce po ugovoru na određeno vrijeme duže od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16).

Evidentiranje potraživanja i naplate potraživanja po osnovu izdatih putnih isprava u roku kraćem od propisanog vrši se na osnovu mjesečnog izvještaja dostavljenog od nadležne organizacione jedinice Ministarstva u kome je naveden broj izdatih isprava, što nije u skladu sa Odgovorom Ministarstva finansija Republike Srpske od 14.06.2023. godine u kome je navedeno da se evidentiranje potraživanja vrši na osnovu izvještaja nadležne organizacione jedinice Ministarstva, a naplata potraživanja vrši na osnovu mjesečnog izvještaja o uplatama na račune javnih prihoda Republike kojeg dostavlja Ministarstvo finansija Republike Srpske.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Ministarstvo je sačinilo godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu sa priložima.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog nisu utvrđene neusklađenosti sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21).

Shodno navedenom i pod tačkama 4. i 6.1.2. ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa relevantnim zakonskim i drugim propisima.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- **prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima,**

- **evidentiranje naplate potraživanja po osnovu izdatih putnih isprava u roku kraćem od propisanog vrši na osnovu mjesečnog izvještaja o uplatama na račune javnih prihoda Republike Srpske, shodno Odgovoru Ministarstva finansija Republike Srpske.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Ministarstva za 2023. godinu i posebnim odlukama, planirana je vrijednost javnih nabavki u iznosu od 12.872.898 KM (iznosi navedeni u ovoj tački izvještaja su bez uključenog poreza na dodatu vrijednost) i to za 32 otvorena postupka (10.176.340 KM), 60 konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (1.475.121 KM), šest pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (482.921 KM), 171 direktni sporazum (724.516 KM) i jedan postupak u skladu sa članom 8. stav (1) Zakona o javnim nabavkama - u daljem tekstu Zakon, za usluge iz Aneksa II (14.000 KM).

Prema dostavljenom pregledu planiranih i izvršenih procedura javnih nabavki u odnosu na Plan javnih nabavki i posebne odluke o pokretanju postupka, u 2023. godini, okončane su procedure javnih nabavki u vrijednosti od 12.312.303 KM i to 29 otvorenih postupaka u iznosu od 9.683.902 KM (najvećim dijelom nabavka peleta, lož ulja, papira i papirne konfekcije, osiguranja zaposlenih, osiguranja od autoodgovornosti, prve faze radova na izgradnji objekta Žandarmerije u policijskoj upravi Trebinje, opreme za „Data“ centar, motornih vozila za potrebe obezbjeđenja i zaštite ličnosti i vozila putem operativnog lizinga), 61 konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda u iznosu od 1.434.099 KM (nabavka usluga servisa i opravke službenih vozila, akumulatora za službena vozila, namještaja i drugih nabavki), šest pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja u iznosu od 476.653 KM (najvećim dijelom nabavka usluga servisiranja i održavanja helikoptera ANSAT, prevoza, dodatnih i nepredviđenih radova na izgradnji multifunkcionalnog objekta za smještaj SAJ I Žandarmerije), 171 direktni sporazum u iznosu od 717.649 KM (nabavka obrazaca ADR certifikata, klima uređaja, protivpožarnih aparata, usluge pranja motornih vozila, autoelektričarskih usluga, rotacije i signalizacije i drugih nabavki).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 7.524.229 KM ili 61% od vrijednosti ugovorenih nabavki i to 10 otvorenih postupaka (6.846.559 KM), šest konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (249.820 KM), četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja (398.512 KM) i sedam direktnih sporazuma (29.336 KM).

U 2019. godini proveden je otvoreni postupak javne nabavke za nabavku usluge iznajmljivanja/najma 102 nova putnička vozila putem operativnog lizinga na period od 48 mjeseci. U 2023. godini nakon isteka roka na koji je zaključen prethodno navedeni ugovor, potpisana su dva Aneksa ugovora kojima je produžen rok najma za još 30 mjeseci uz utvrđivanje novog iznosa mjesečnog najma i to Aneks I za dva vozila (96.382 KM) i Aneks II za 94 vozila (2.772.026 KM). Vlada Republike Srpske je Zaključkom broj 04/1-012-2-474/23 od 09.02.2023. godine zadužila Ministarstvo da provede proceduru produženja operativnog lizinga za automobile koji su već nabavljeni na taj način.

Ministarstvo je za nabavke održavanja i servisiranja službenih motornih vozila provelo osam konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda i jedan direktni sporazum u ukupnoj vrijednosti od 182.000 KM, a za pranje službenih motornih vozila četiri direktna sporazuma ukupne vrijednosti od 12.100 KM, čime je izvršeno dijeljene postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 14. i 15. stav (7) i 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se izbor postupaka javne nabavke za usluge održavanja, servisiranja i pranja službenih vozila vrši shodno članu 14., 15. stav (7) i 87. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Ministarstvo je pripremu i izradu budžetskog zahtjeva za 2023. godinu vršilo u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija Republike Srpske. Uz budžetski zahtjev dostavljen je nacrt kadrovskog plana u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09).

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/22) za Ministarstvo su planirani prihodi, primici i neutrošena sredstva na fondu 02 u iznosu od 2.905.600 KM i odobren budžetski okvir za rashode i izdatke u iznosu od 281.629.900 KM na fondu 01 i u iznosu od 2.905.600 KM na fondu 02.

Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/23) za Ministarstvo su planirani prihodi, primici i neutrošena sredstva na fondu 02 u iznosu od 1.346.300 KM i odobren budžetski okvir za rashode i izdatke u iznosu od 276.844.900 KM na fondu 01 i 1.346.300 KM na fondu 02, i to za rashode za lična primanja zaposlenih u iznosu od 242.366.500 KM (fond 01 od 242.296.500 KM i fond 02 od 70.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 15.993.000 KM (fond 01 od 15.933.000 KM i fond 02 od 60.000 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove u iznosu od 30.000 KM na fondu 01, grantove u iznosu od 90.000 KM na fondu 01, izdatke za nefinansijsku imovinu u iznosu od 15.219.100 KM (na fondu 01 od 14.152.800 KM i fondu 02 od 1.066.300 KM), izdatke za otplatu dugova u iznosu od 1.892.600 KM na fondu 01 i ostale izdatke u iznosu od 2.600.000 KM (na fondu 01 od 2.450.000 KM i 150.000 na fondu 02).

U okviru Ministarstva je nakon usvojenog Rebalansa budžeta provedeno 10 realokacija budžetskih sredstava, na osnovu kojih su izvršene preraspodjele budžetskih sredstava u iznosu od 6.324.510 KM. Pored navedenih realokacija, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 886.000 KM na osnovu dvije realokacije između budžetskih korisnika.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja propisuje proces pripreme i donošenje budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Ministarstvo ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članu 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22), sačinilo je propisane obrasce godišnjih izvještaja i to Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 02, Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Prihodi i primici iskazani su u iznosu 17.592.762 KM i to na fondu 01 u iznosu od 16.563.063 KM koji se u skladu sa propisima ne planiraju na nivou budžetskog korisnika i fondu 02 u iznosu od 1.029.699 KM (iznos od 627.484 KM je iz neutrošenih sredstva iz ranijeg perioda), što je za 30% niže u odnosu na Rebalans budžeta.

Rashodi (osim obračunskih) i izdaci iskazani su u iznosu od 275.035.200 KM (fond 01), što je u visini sredstava utvrđenih Rebalansom budžeta i na fondu 02 u iznosu od 627.485 KM, što je za 53% niže u odnosu na Rebalans budžeta. Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 36.913.981 KM, a rashodi i izdaci na fondu 03 su iskazani u iznosu od 100.009 KM.

Na pojedinim pozicijama izvršenje budžeta je veće u odnosu na odobreni budžetski okvir po Rebalansu budžeta i isto je pokriveno dozvoljenim realokacijama budžetskih sredstava.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 16.965.279 KM.

Prihodi su iskazani u iznosu od 12.921.829 KM (12.522.392 KM na fondu 01 i 399.437 KM na fondu 02), a odnose se na neporeske prihode i prihode obračunskog karaktera.

Primici su iskazani u iznosu od 4.043.450 KM (4.040.672 KM na fondu 01 i 2.778 KM na fondu 02), a odnose se ostale primitke.

6.1.1.1. Neporeski prihodi

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 10.574.876 KM (10.175.764 na fondu 01 i 399.112 KM na fondu 02), a odnose se na prihode od zakupa (72.211 KM), prihode od pružanja javnih usluga u iznosu od 10.370.879 KM (9.971.767 KM na fondu 01 odnosi se najvećim dijelom na naknade za izdavanje ličnih dokumenata i prihode po osnovu Odluke o visini i načinu naplate obrazaca i usluga i 399.112 KM na fondu 02 po osnovu naknada koje uplaćuju vozači za prisustvo predavanju o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja saobraćajnih propisa 383.470 KM i prodaje sekundarnih sirovina 15.642 KM), prihode od finansijske i nefinansijske imovine i transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti (28.245 KM) i ostale neporeske prihode u iznosu od 103.541 KM (iznos od 38.686 KM se odnosi na naplaćeno potraživanje po osnovu prava na povrat plaćene akcize na ulje za loženje).

6.1.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 2.346.953 KM (2.346.628 KM na fondu 01 i 325 KM na fondu 02), a najvećim dijelom se odnose na pomoći u naturi u iznosu od 841.935 KM (donacije od Vlade Japana za četiri motorna vozila sa rezervnim dijelovima u iznosu od 440.945 KM, „OSCE“ za četiri motorna vozila u iznosu od 248.781 KM, „UNDP“ za laboratorijsku i računarsku opremu u iznosu od 48.951 KM i ostale donacije u iznosu od 103.258 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (1.350.048 KM, od čega se iznos od 998.990 KM odnosi na prenos prava svojine na nepokretnostima sa Opštine Vlasenica na Ministarstvo, a iznos od 302.705 KM na naplaćeno potraživanje od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske iz 2021. godine).

6.1.1.3. Primici

Ostali primici iskazani su u iznosu od 4.043.450 KM (4.040.672 KM na fondu 01 i 2.778 KM na fondu 02), a odnose se na primitke po osnovu poreza na dodatu vrijednost za izdate fakture po osnovu vršenja usluga pratnji, zakupa i drugo u iznosu od 122.051 KM (119.392 KM fond 01 i 2.659 fond 02), po osnovu avansa u iznosu od 1.311.252 KM (1.310.400 KM se odnosi na zatvaranje avansa datog u 2022. godini) i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 2.610.147 KM, a odnose se na primitke za naknade plata koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja za roditeljsko odsustvo i za vrijeme bolovanja.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 312.676.675 KM (311.868.181 KM na fondu 01, 708.485 KM na fondu 02 i 100.009 KM na fondu 03). Po nalazu revizije izdaci su manje iskazani za iznos od 467.470 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.2.3. ovog Izvještaja.

Rashodi su iskazani u iznosu od 295.641.839 KM (295.378.640 KM na fondu 01, 215.232 KM na fondu 02 i 47.967 KM na fondu 03), a odnose se na tekuće rashode, rashode obračunskog karaktera i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti.

Izdaci su iskazani u iznosu od 17.034.836 KM (16.489.541 KM na fondu 01, 493.253 KM na fondu 02 i 52.042 KM na fondu 03), a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu, izdatke za otplatu dugova i ostale izdatke.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 258.724.858 KM (258.542.659 KM na fondu 01, 134.232 KM na fondu 02 i 47.967 KM na fondu 03), a odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih (241.496.126 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (17.178.052 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove po osnovu zateznih kamata (23.430 KM) i grantove (27.250 KM za operativne troškove Ministarstva u skladu sa Pravilnikom o korišćenju sredstava za posebne namjene).

Po nalazu revizije, tekući rashodi u iznosu od 5.759.824 KM koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera se odnose na ukalkulisane obaveze za tekuće rashode koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava i ne predstavljaju rashode obračunskog karaktera kako je to definisano članom 90. i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17, 118/18 i 97/23) a za iste sredstva nisu stavljena na raspolaganje Ministarstvu. Shodno navedenom, ostali rashodi obračunskog karaktera više su iskazani u iznosu od 5.759.824 KM, a manje su iskazani rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (1.086.550 KM), po osnovu zakupa (56.043 KM), po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (2.287.993 KM), za režijski materijal (588.424 KM), za tekuće održavanje (1.164.841 KM), po osnovu putovanja i smještaja (399.402 KM), ostali neklasifikovani rashodi (176.019 KM) i po osnovu zateznih kamata (552 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 241.496.126 KM (241.431.593 KM na fondu 01 i 64.533 KM na fondu 02) a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata i otpremnine i jednokratne pomoći (bruto).

Rashodi za bruto plate zaposlenih iskazani su u iznosu od 223.499.260 KM, a odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (121.897.824 KM), uvećanja osnovne plate (16.261.781 KM), porez na platu (8.511.050 KM) i doprinose na platu (76.828.605 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u iznosu od 10.297.587 KM, a odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (5.998.808), ostale naknade za prevoz i smještaj (86.224 KM), jubilarne nagrade (1.530.999 KM), naknade za posebne rezultate u radu (6.203 KM), porez na dohodak (201.600 KM), doprinose na naknade (781.201 KM), dnevnice za službena putovanja (705.372 KM) i penzijski doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (987.180 KM).

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani su u iznosu od 4.787.011 KM (4.722.478 KM na fondu 01 i 64.533 KM na fondu 02), a odnose se na rashode za bruto naknade koji se ne refundiraju i to za naknade plata za vrijeme bolovanja (2.203.219 KM), za vrijeme porodiljskog odsustva (95.324 KM), porez na navedene naknade u iznosu 238.174 KM (233.011 KM na fondu 01 i 5.163 KM na fondu 02), za uvećanje naknade plata po osnovu radnog staža za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva (161.243 KM), ostale naknade plata na teret poslodavca 252.806 KM (213.441 KM na fondu 01 i 39.365 KM na fondu 02 za naknade interno angažovanim predavačima koje su isplaćene iz prihoda ostvarenih po posebnim propisima) i doprinose na navedene naknade 1.836.245 KM (1.816.240 KM na fondu 01 i 20.005 KM na fondu 02).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) iskazani su u iznosu od 2.912.268 KM, a odnose se na rashode za otpremnine po kolektivnom ugovoru (1.578.999 KM), za novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (475.678 KM), u slučaju smrti radnika (120.989 KM), u slučaju smrti člana uže porodice (354.309 KM), u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (266.725 KM), u slučaju elementarnih nepogoda (13.396 KM), za porez na dohodak (20.958 KM) i za doprinose na otpremnine i jednokratne pomoći (81.214 KM).

Za pomoć zaposlenim zbog bolesti člana uže porodice doneseno je 18 rješenja u iznosu od 31.662 KM utvrđenih u skladu sa članom 37. stav (3) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 81/22). Na navedene pomoći nisu obračunati porez i doprinosi shodno članu 3. i 11. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21, 56/22 i 112/23) i članu 3. i 22. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22, 132/22 i 112/23).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 17.178.052 KM (17.060.386 KM na fondu 01, 69.699 KM na fondu 02 i 47.967 KM na fondu 03), a čine ih rashodi po osnovu zakupa, po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, za režijski materijal, materijala za posebne namjene, za tekuće održavanje, po osnovu putovanja i smještaja, za stručne usluge, usluge održavanja javne površine i zaštite životne sredine i ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi po osnovu zakupa iskazani su u iznosu od 691.867 KM, a odnose se na zakup stambenih objekata (1.552 KM), poslovnih objekata i prostora (46.863 KM), komunikacione opreme (526.203 KM), ostalih građevinskih objekata (5.250 KM) i ostalih proizvedenih stalnih sredstava (111.999 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 4.708.399 KM, a odnose se na rashode za utrošak električne energije (1.312.264 KM), grijanje (1.200.753 KM), komunalne usluge (457.118 KM), usluge korišćenja fiksnog telefona (249.848 KM), usluge korišćenja mobilnog telefona (76.601 KM), usluge interneta (178.272 KM), poštanske usluge (1.138.096 KM), usluge radio-televizijskih operatera (7.437 KM) i usluge prevoza (88.010 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 999.995 KM, a odnose se na rashode za kancelarijski materijal (865.352 KM), materijal za održavanje čistoće (96.831 KM) i ostali režijski materijal (37.812 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene iskazani su u iznosu od 3.227.734 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za hranu za životinje (78.780 KM), životinje (66.778 KM), laboratorijski materijal za potrebe kriminalističkih vještačenja (153.689 KM), materijal za potrebe policije (484.168 KM) i ostali materijal (2.433.669 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 1.746.488 KM, a odnose se na rashode za tekuće održavanje zgrada i ostalih objekata (145.983 KM), prevoznih sredstava (1.292.783 KM), kancelarijske opreme (6.970 KM), komunikacione opreme (192.433 KM), grijne, rashladne i zaštitne opreme (33.256 KM), specijalne opreme (22.849 KM) i ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje opreme (52.214 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 3.549.953 KM, a odnose se na rashode po osnovu putovanja i smještaja u zemlji (231.716 KM), putovanja i smještaja u inostranstvu (234.925 KM) i goriva (3.083.312 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 1.203.313 KM (na fondu 01 od 1.155.347 KM i na fondu 03 od 47.967 KM), a najvećim dijelom odnose se na rashode za usluge osiguranja (402.012 KM), štampanja (407.045 KM), usluge objavljivanja tendera, oglasa i normativnih tekstova (35.104 KM) i usluge održavanja licenci 242.442 KM (194.475 KM na fondu 01 i 47.967 KM na fondu 02).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 2.691 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode za usluge održavanja zelenih površina (2.636 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 1.047.610 KM (977.911 KM na fondu 01 i 69.699 KM na fondu 02), a odnose se na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (20.806 KM), bruto naknade za rad van radnog odnosa u iznosu 410.139 KM (bruto naknade volonterima 38.995 KM i po ugovoru o djelu 371.144 KM, od čega na fondu 01 u iznosu od 340.440 KM i fond 02 u iznosu od 69.699 KM za naknade predavačima, za predavanja o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja propisa), reprezentacije u zemlji i inostranstvu (202.995 KM), po osnovu poreza i doprinosa na teret poslodavca u iznosu 378.621 KM (takse i naknade za registraciju vozila od 88.570 KM, administrativne takse 4.866 KM i rashodi po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida 285.185 KM) i ostale rashode (35.049 KM).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se:

- **u okviru rashoda obračunskog karaktera evidentiraju rashodi koji ne zahtijevaju odliv gotovine shodno članu 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **na pomoći zaposlenim zbog bolesti člana uže porodice vrši obračun poreza i doprinosa shodno članu 3. i 11. Zakona o porezu na dohodak i članu 3. i 22. Zakona o doprinosima.**

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 36.913.981 KM, a odnose se na rashode obračunskog karaktera i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti. Po nalazu revizije rashodi obračunskog karaktera su više iskazani za iznos od 5.759.824 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.2.1. ovog Izveštaja.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 36.462.525 KM (36.381.525 KM na fondu 01 i 81.000 KM na fondu 02) a najvećim dijelom se odnose na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha, rashode po osnovu amortizacije, rashode od usklađivanja vrijednosti imovine i ostale rashode obračunskog karaktera.

Nabavna vrijednost realizovanih zaliha iskazana je u iznosu od 10.680.109 KM, a odnosi se na realizaciju zaliha materijala (7.715 KM) i zaliha sitnog inventara, auto-guma, odjeće, obuće i slično (10.672.394 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 17.225.575 KM. Obračun amortizacije nefinansijske imovine u stalnim sredstvima izvršen je na osnovu amortizacionih stopa definisanih Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16) i Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa Ministarstva.

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su u iznosu od 2.573.253 KM (2.492.253 KM na fondu 01 i 81.000 KM na fondu 02) a odnose se na usklađivanje vrijednosti proizvedene stalne imovine (2.492.253 KM) i usklađivanje vrijednosti kratkoročnih potraživanja (81.000 KM). Usklađivanje vrijednosti proizvedene stalne imovine odnosi se na zamjenu nepokretnosti sa Opštinom Bratunac (57.527 KM) i isknjižena vozila „Porsche leasing“ d.o.o. Sarajevo po isteku ugovora (2.434.726 KM).

Ostali rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 5.977.633 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode nastale po osnovu rashodovane imovine po Izveštaju o popisu (59.372 KM), isknjižavanja otkupljenog stana (44.209 KM) i vozila po isteku Ugovora o operativnom lizingu (105.148 KM), kao i pogrešno klasifikovanih rashoda (5.759.824 KM) što je objašnjeno u tački 6.1.2.1 ovog Izveštaja.

Rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 451.456 KM, a odnose se na obračunske rashode po osnovu prenosa imovine Opštini Vlasenica (356.564 KM) i odnosa sa fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (94.892 KM).

6.1.2.3. Izdaci za nefinansijsku imovinu

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 12.424.940 KM (11.879.645 KM na fondu 01, 493.253 KM na fondu 02 i 52.042 na fondu 03), a najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata, investiciono održavanje rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata, nabavku postrojenja i opreme i zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i slično.

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata iskazani su u iznosu od 2.249.825 KM (2.167.067 KM na fondu 01 i 82.758 KM na fondu 02), a najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju objekta internata za Policijsku akademiju i multifunkcionalnog objekta za smještaj SAJ i Žandarmerije u kompleksu Centra za obuku Zalužani (469.350 KM) i izdatke za izgradnju objekta za potrebe Policijske uprave Istočno Sarajevo (1.390.095 KM). Po nalazu revizije izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata su iskazani manje za iznos od 467.470 KM, jer primljene situacije po osnovu izgradnje i opremanje Internata zgrade policijske akademije (90.983 KM) i izgradnje objekta za potrebe Policijske uprave Istočno Sarajevo (376.487 KM), nisu evidentirane na izdacima za nefinansijsku imovinu u periodu za koji je nastala obaveza za izdatak, što nije u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Navedene situacije su evidentirane samo na pozicijama Bilansa stanja.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata iskazani su u iznosu od 803.658 KM (621.579 KM na fondu 01 i 182.079 KM na fondu 02), a najvećim dijelom se odnose na ulaganja u objekte Centra za obuku Zalužani (15.806 KM), policijskih uprava Banja Luka (10.822 KM), Prijedor (11.048 KM) i Mrkonjić Grad (18.936 KM), radove i ugradnju sistema za grijanje u Policijskoj upravi Gradiška (87.533 KM) i rezervisana budžetska sredstva za radove na objektima Centra za obuku Zalužani, Policijskoj upravi Petrovo i Foča i opremanje Data centra (559.196 KM).

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme iskazani su u iznosu od 7.512.793 KM (7.232.335 KM na fondu 01, 228.416 KM na fondu 02 i 52.042 KM na fondu 03), a najvećim dijelom se odnose na nabavku motornih vozila (1.865.872 KM), vazduhoplovnih vozila (824.619 KM), kancelarijskog namještaja (161.396 KM na fondu 01 i 96.724 KM na fondu 02), komunikacione i računarske opreme (1.201.548 KM na fondu 01, 2.480 KM na fondu 02 i 52.042 KM na fondu 03), grijne, rashladne i zaštitne opreme (30.572 KM), laboratorijske opreme u iznosu od 99.507 KM (7.217 KM na fondu 01 i 92.290 KM na fondu 02), policijske opreme u iznosu od 2.958.102 KM (2.921.180 KM na fondu 01 i 36.922 KM na fondu 02), mašina i uređaja (79.646 KM) i precizne i optičke opreme (116.636 KM).

Izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i slično iskazani su u iznosu od 1.839.723 KM, a odnose se na izdatke za zalihe sitnog inventara (86.351 KM), auto – guma (357.605 KM) i odjeće i obuće (1.395.767 KM, od čega rezervisanje budžetskih sredstava za nabavku radne odjeće za zaposlene na izdavanjima ličnih dokumenata iznose 327.600 KM).

Preporučuje se ministru da obezbijedi da se izdaci za nefinansijsku imovinu evidentiraju u momentu nastanka obaveze za izdatke u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.4. Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 1.815.559 KM, a odnose se na izmirenje obaveza iz ugovora zaključenih sa „Porsche leasing“ d.o.o. Sarajevo, kojim je definisano iznajmljivanje motornih vozila putem operativnog lizinga.

6.1.2.5. Ostali izdaci

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 2.794.337 KM, a odnose se na izdatke po osnovu poreza na dodatu vrijednost (104.669 KM), po osnovu avansa (1.369 KM) i ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu naknade plata za vrijeme porodijskog odsustva, roditeljskog odsustva i bolovanja koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (2.688.299 KM).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Na dan 31.12.2023. godine ukupna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 207.711.743 KM (bruto vrijednosti od 300.447.131 KM i ispravke vrijednosti od 92.735.388 KM), a čini je nefinansijska imovina i finansijska imovina.

Ukupne obaveze su iskazane u iznosu od 62.598.925 KM, a ukupni vlastiti izvori u iznosu od 3.595.107 KM.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u neto vrijednosti od 205.094.455 KM (bruto vrijednosti 297.438.469 KM i ispravke vrijednosti 92.344.014 KM), a odnosi se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

U 2021. godini izvršeno je rezervisanje budžetskih sredstava na izdacima za nefinansijsku imovinu po osnovu nabavke specijalnog vozila (1.310.400 KM) i uniformi (9.609.837 KM). Zbog otežane nabavke rezervnih dijelova za vozila i uloženi žalbi u postupku javne nabavke uniformi u narednoj odnosno 2022. godini nije izvršena nabavka navedene imovine, nego u 2023. godini i ista je evidentirana na pozicijama nefinansijske imovine i obaveza, bez evidentiranja izdataka (rezervisanje sredstava nije izvršeno u prethodnoj godini, nego u 2021. godini kada je izvršeno evidentiranje izdataka).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u neto vrijednosti od 203.922.979 KM (bruto vrijednosti od 296.266.993 KM i ispravke vrijednosti od 92.344.014 KM), a neto vrijednost čine zgrade i objekti (99.480.655 KM), postrojenja i oprema (73.308.426 KM), biološka imovina (68.185 KM), nematerijalna proizvedena imovina (878.582 KM), zemljište (22.332.484 KM), nematerijalna neproizvedena imovina (10.375 KM), nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi (6.649.926 KM) i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi (1.194.346 KM).

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2023. godini iznosilo je 23.186.786 KM, a odnosi se na ulaganja iz sredstava odobrenih budžetom Republike u iznosu od 5.976.520 KM (objekat policijske uprave u Istočnom Sarajevu od 1.766.581 KM, objekat Policijske akademije od 437.900 KM, policijska oprema od 2.921.180 KM, računarska oprema od 704.739 KM i druge imovine), na osnovu Odluke o određivanju prioritarnog projekta iz programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2023. godini sa raspodjelom sredstava i izmjena iste u iznosu od 4.282.471 KM (objekat za smještaj jedinice SAJ i žandarmerije i izgradnja parkinga u Centru za obuku Zalužani u iznosu od 82.900 KM, objekat Policijske akademije u iznosu od 1.288.544 KM, sanacija hangara za čuvanje depozita u iznosu od 53.374 KM, hangar za smještaj helikoptera u iznosu od 1.857.653 KM i objekta Policijske uprave Istočno Sarajevo u iznosu od 1.000.000 KM), putnička vozila putem lizinga u iznosu od 8.892.060 KM, donacija u iznosu od 834.219 KM, zamjene i prenosa prava vlasništva nad objektima i zemljištem sa drugim pravnim licima u iznosu od 1.626.256 KM i iz sredstava rezervisanih u 2021. godini

od 1.310.400 KM (za nabavku specijalnog vozila) i rezervisanih sredstava iz 2022. godine od 264.860 KM (tri putnička vozila i uređaj za noćno osmatranje).

Smanjenje neto vrijednosti nefinansijske imovine u 2023. godini najvećim dijelom iskazano je po osnovu obračunate amortizacije (17.225.575 KM), zamjene nekretnina (460.013 KM), prenosa prava na nepokretnostima (545.888 KM), isknjižavanja motornih vozila po isteku Ugovora o javnoj nabavci usluge iznajmljivanja putničkih vozila putem operativnog lizinga (5.370.959 KM) i rashodovanja imovine po osnovu Izvještaja o popisu (199. 876KM).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 1.171.476 KM, a odnosi se na zalihe sitnog inventara (10.033 KM), auto – guma (871 KM) i odjeće i obuće (1.160.572 KM). U toku 2023. godine izvršena je nabavka zaliha sitnog inventara, auto guma, odjeće i obuće i slično u iznosu 11.130.464 KM, a najvećim dijelom nabavka iz rezervisanih sredstava iz 2021. godine (9.609.837 KM) i iz sredstava odobrenih budžetom Ministarstvu (1.512.123 KM). Najvećim dijelom nabavljene zalihe su stavljene u upotrebu.

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja iskazane su u neto vrijednosti od 2.617.288 KM (3.008.662 bruto vrijednosti i 391.374 KM ispravke vrijednosti), a odnose se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja koju čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na sredstva iskazana u blagajni u iznosu od 96.297 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto vrijednosti od 578.889 KM (bruto vrijednosti od 940.064 KM i ispravke vrijednosti od 361.175 KM), a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, potraživanja od zaposlenih, potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazana su u iznosu od 19.222 KM neto vrijednosti (bruto vrijednosti od 134.276 KM i ispravke vrijednosti od 115.054 KM), a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za izvršene usluge nastale po osnovu Odluke o visini i načinu naplate obrazaca i usluga (18.020 KM).

Potraživanja od zaposlenih iskazana su u iznosu od 38.891 KM, a najvećim dijelom odnose se na potraživanja po osnovu akontacija za službena putovanja u zemlji (38.835 KM).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u iznosu od 507.990 KM, a odnose se na potraživanja od Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka za decembar 2023. godine (za putne isprave od 119.966 KM, vozačke dozvole od 159.274 KM i registraciju vozila od 228.750 KM). Ista su naplaćena u januaru 2024. godine.

Ostala kratkoročna potraživanja u zemlji iskazana su u neto vrijednosti od 12.786 KM (bruto vrijednosti od 258.907 KM i ispravke vrijednosti od 246.121 KM), a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Ministarstva bezbjednosti BiH za refundaciju plate, naknada i drugih troškova policijskom službeniku.

Ispravka vrijednosti potraživanja iskazana je u iznosu od 361.175 KM, a odnosi se na potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci po osnovu prodaje u zemlji (115.054 KM) i ostalih kratkoročnih potraživanja u zemlji (246.121 KM, od čega se iznos od 242.601 KM odnosi na potraživanje za dati avans iz 2013. godine za koji je pokrenut sudski spor).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 685.327 KM, a najvećim dijelom se odnose na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (685.206 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u neto vrijednosti od 1.256.775 KM (bruto vrijednosti od 1.286.974 KM i ispravke vrijednosti od 30.199 KM), a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje robe, usluga i nefinansijske imovine iz transakcija sa jedinicama lokalne samouprave (6.900 KM) i ostalim jedinicama vlasti (5.550 KM), kao i potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (1.127.234 KM) i naknadu plata iz doprinosa za dječiju zaštitu (147.290 KM).

Ispravka vrijednosti kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti iskazana je u iznosu od 30.199 KM, a odnosi se na potraživanja po osnovu refundacije za naknadu plata iz doprinosa za potraživanja starija od 12 mjeseci od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja Ministarstva na dan 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 62.598.925 KM, a odnose se na dugoročne obaveze i razgraničenja i kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani se u iznosu od 20.228.226 KM, a odnose se na dugoročne finansijske obaveze u iznosu od 20.173.123 KM (obaveze po zajmovima primljenim od lizing društava na osnovu ugovora o operativnom lizingu u iznosu od 5.581.401 KM i ostalih domaćih nefinansijskih subjekata po Ugovoru o javnoj nabavci opreme za unapređenje bezbjednosti saobraćaja upotrebom radarskih uređaja i primjenom savremenih tehnologija u iznosu od 1.199.250 KM, kao i po ostalim zajmovima primljenim iz inostranstva po osnovu Ugovora za nabavku helikoptera iz 2019. godine u iznosu od 13.392.472 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 55.103 KM.

U 2023. godini po osnovu Ugovora o nabavci helikoptera iz 2019. godine nije izvršeno plaćanje po ugovorenoj dinamici plaćanja (ugovoreno plaćanje četiri rate po godini), jer je u 2023. godini evidentirana jedna rata za plaćanje, a zbog ograničenja u plaćanju prema Ruskoj federaciji plaćanje nije izvršeno i sredstva se nalaze na Računu posebnih namjena – kupovina deviza. Zbog navedenog, Ministarstvo je 19.01.2024. godine poslalo zahtjev dobavljaču za izmjenu i dopunu Ugovora u vezi dinamike plaćanja, a što nije okončano do završetka ove revizije.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 42.370.699 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze za lična primanja i obaveze iz poslovanja.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 8.361.774 KM, a odnose se na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana od lizing društava (2.664.797 KM), od ostalih domaćih nefinansijskih institucija za nabavku radara (2.398.500 KM) i iz inostranstva za nabavku helikoptera (3.298.477 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 22.498.960 KM, a odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (19.879.536 KM) i naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (2.619.424 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 11.509.965 KM, a odnose se na obaveze u zemlji (10.517.689 KM) i u inostranstvu (992.276 KM).

Obaveze iz poslovanja u zemlji najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima za nabavku robe i usluga (9.522.762 KM), prema dobavljačima za nabavku stalne imovine (870.839 KM), prema fizičkim licima (63.621 KM) i za poreze i doprinose na teret poslodavca (26.000 KM).

Do datuma izrade finansijskih izvještaja odnosno do 29.02.2024. godine izmirene su obaveze u iznosu od 25.408.076 KM.

6.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 3.595.107 KM, a odnose se na revalorizacione rezerve po osnovu procjene vrijednosti nefinansijske imovine.

U toku 2023. godine smanjene su revalorizacione rezerve za iznos obračunate amortizacije na revalorizacionu vrijednost (1.736.933 KM), kao i za isknjiženja preostalih revalorizacionih rezervi prilikom rashodovanja imovine na osnovu koje su formirane (60.697 KM).

6.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne evidencije na dan 31.12.2023. godine iskazane su u iznosu od po 3.385.042 KM, a odnose se na vrijednosti objekata koji su u vlasništvu opština, a Ministarstvo koristi iste za potrebe policijskih stanica (1.465.070 KM) i vrijednosti primljenih bankarskih garancija za dobro izvršenje ugovora (1.919.972 KM).

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Obrazloženju uz finansijske izvještaje za 2023. godinu objavljeno je da se u Ministarstvu vodi 606 sudskih sporova, od čega 596 sporova u kojim je Ministarstvo tužena strana, procijenjene vrijednosti od 10.913.138 KM i 10 sporova u kojima je Ministarstvo pokrenulo spor procijenjene vrijednosti od 39.413 KM, što može uticati na potencijalnu imovinu i obaveze.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2023. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Ministarstvu, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Takođe, sačinjena Obrazloženja upućuju na povezane informacije prezentovane u Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka i Pregledu imovine, obaveza i izvora, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Siniša Marković, s.r.

Suzana Miškić, s.r.

Ljiljana Garić, s.r.